

Groen of grijs

De duurzaamste wintertuinier is een luie tuinier

Weg met die bladeren!

De bladeren vallen van de bomen en de tuin oogt steeds bruiner. Tijd om de boel eens flink te kuisen, buiten. Immers: wat de voorjaars schoonmaak is voor het huis, is de winterklaarbeurt voor de tuin. Maar is het eigenlijk wel goed voor die tuin?

Moet je je tuin wel 'winterklaar' maken?

Natuurlijk! Je wilt toch dat het er in de lente weer netjes uitziet? Nu is 'netjes' iets heel Nederlands, maar eigenlijk niet het goede woord als het om tuinen gaat, zegt Modeste Herwig, schrijfster van meer dan veertig boeken over tuinieren.

Hoezo niet?

Afgevallen bladeren en afgestorven plantendelen vormen een beschermende winterjas voor de plantenwortels, zeker tegen vorst. En ze brengen extra natuurlijke voedingsstoffen in de grond. Daar profiteren je planten in de lente van. Zonde om dat alles weg te harken.

Maar ik moet toch wel de bladeren van mijn grasveld weghalen?

Het gazon is een uitzondering: een paar blaadjes is geen probleem, maar een laag bladeren houdt daglicht tegen, waardoor het gras kan afsterven. Gooi de bladeren niet in de kliko, maar hark ze de borders in. Of maak er bladaarde van.

Bladaarde?

Tip van Modeste Herwig: maai de bladeren mee (liever geen eikenblad) met de laatste maaibeurt, doe ze in een vuilniszak, prik er een paar gaatjes in en laat staan tot de inhoud naar bosgrond geurt. Eersteklas vruchtbare bladaarde.

Als je alles laat liggen, krijg je toch veel beestjes?

Dat is juist het idee. In die laag van bladeren en afgestorven planten overwinteren (nuttige) insecten als lieveheersbeestjes en spinnen maar ook padden en rupsen. Bij vorst zijn die beestjes bovendien een extra voedselvoorraad voor vogels zoals merels. Egels en bruine kikkers overwinteren graag in 'rommelhoekjes' als stapels snoeiafval en bladeren.

Mag je nog wel uitgebloeide bloemen en dorre takken weghalen?

Liever ook niet. Takken en holle stengels zijn prima wintervilla's voor insecten. Zaaddozen, bijvoorbeeld van zonnehoed, zijn een noodvoorraad voor vogels als puttertjes en vinken, zegt Iris Veltman van Iris' Garden Ecology. Uitgebloeide hortensia's blijven mooi om te zien en vormen in het voorjaar ook prima nestmateriaal.

Maar je moet toch snoeien voor de winter?

Snoeien in de late herfst of winter is helemaal geen goed idee, zegt Modeste Herwig. Snoeien maakt wonden, en de boom, struik of plant herstelt zich dan minder goed. Als globale regel zou je moeten snoeien als de bladeren er nog aan zitten, dan heeft de boom de meeste groei- en herstelkracht.

Dus je hoeft helemaal niks te doen voor de winter?

Dat ook weer niet. Haal vorstgevoelige planten binnen of dek ze af, sluit de buitenkraan af en laat waterleidingen leeglopen. Haal rotte waterplanten uit de vijver en zet er, niet te diep, een pompje in zodat hij bij vorst open blijft maar dat overwinterende vissen niet verstoort. Ga dan zitten met een kop thee en geniet van je niet-nette tuin. De duurzaamste wintertuinier is een luie tuinier.